

Sprawozdanie z I zjazdu Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych,

Sosnowiec, 21-23 października 2015 r.

Nowy, II rok akademicki Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych KNOW rozpoczął się zjazdem na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w dniach 21-23 października 2015r. Spotkanie, podobnie jak w roku ubiegłym, połączone było z inauguracją roku akademickiego oraz przyjęciem nowych doktorantów na I roku ISP, jak również studentów studiów II stopnia o specjalizacji Eksploracja obszarów polarnych i górskich. Podczas zjazdu doktoranci II roku ISP uczestniczyli w zajęciach z modułu: „Zastosowania teledetekcji i GIS w badaniach środowiska polarnego”.

Pierwszy dzień zjazdu rozpoczął się od wykładu, który poprowadził dr B. Szypuła. Wykładem pt.: „Podstawy GIS w badaniach środowiskowych” doktoranci zostali zapoznani z podstawowymi funkcjami oprogramowania ArcGIS. W bardzo przystępny sposób zostały wyjaśnione m.in. różnice pomiędzy danymi wektorowymi a rastrowymi, a także danymi tekstowymi. Prowadzący przedstawił również szeroki wachlarz kursów online związanych z tematyką GIS, dostępny dla wszystkich doktorantów ISP. Aby utrwalić zdobytą podczas wykładu wiedzę potrzebna jest praktyka. Na kolejnych zajęciach, doktoranci, podzieleni na dwie grupy ćwiczeniowe, pracowali w programie ArcGIS. Prowadząca seminarium dr A. Piechota przygotowała specjalny skrypt, według którego uczestnicy mieli przygotować serię danych i map, których finalnym produktem miała być kompozycja przypominająca poster konferencyjny.

Popołudniowy wykład pt.: „Podstawy teledetekcji w badaniach środowiskowych” poprowadził dr inż. L. Kolondra. Doktoranci poznali fizyczne podstawy metod teledetekcyjnych, mieli również okazję przypomnieć informacje o odwzorowaniach kartograficznych czy pojęciach takich jak ortodroma i loksodroma.

Kolejny dzień zjazdu był kontynuacją treści związanych z GIS i teledetekcją. Dr inż. M. Błaszczyk wprowadziła doktorantów w arkana wykorzystywania teledetekcji i GIS w badaniach środowiska polarnego. Na licznych przykładach ze Spitsbergenu, doktoranci mogli dowiedzieć się jakie techniki zastosować aby rozpoznać różne formy terenu i móc je klasyfikować oraz analizować. Podobnie jak pierwszego dnia, zajęcia teoretyczne były wstępem do praktyki. Doktoranci, ponownie podzieleni na dwie grupy, pracowali w programie PCI Geomatica, gdzie uczyli się m.in. wyznaczać współczynnik NDVI czy klasyfikować obrazy. Na koniec zajęć zostały przedstawione bardziej zaawansowane funkcje w programie ArcGIS, pozwalające na korekcję obrazów satelitarnych, a także ich konwersję.

Ostatni dzień rozpoczął się wykładem pt.: „Bazy danych i szukanie literatury”. Prowadząca zajęcia dr hab. W. Krawczyk zaprezentowała szereg baz danych wykorzystywanych w poszukiwaniu materiałów naukowych. Doktoranci zapoznani zostali m.in. z bazą Scopus, Web of Science, jak również portalami wydawnictw Elsevier, Springer, Wiley, Nature czy Science. Prowadząca przedstawiła także korzyści wynikające z zapisu do Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, pozwalające na korzystanie z wymienionym baz danych nie tylko z komputerów na terenie UŚ, lecz także zdalnie.

Po części dydaktycznej, o godzinie 11.00, rozpoczęła się uroczysta inauguracja Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych, w której uczestniczyli doktoranci, przedstawiciele Międzynarodowej Rady Naukowej oraz Zarząd Centrum Studiów Polarnych (CSP), jak również profesorowie i doktorzy z jednostek tworzących Centrum, w tym opiekunowie i promotorzy doktorantów ISP. Na uroczystości pojawili się także goście specjalni – Ambasador tytularny ds. prawnego statusu Arktyki i Antarktyki – Jakub Wolski oraz młodzież ze szkoły ponadgimnazjalnej wraz z opiekunami, zainteresowana współpracą/wolontariatem z CSP.

Inauguracja rozpoczęła się od przywitania przybyłych gości oraz wszystkich doktorantów i magistrantów. Następnie prowadzący uroczystość, prof. Jacek Jania, poprosił wszystkich o powstanie i wysłuchanie hymnu Polski, po którym nastąpiły przemowy zaproszonych gości. Kolejnym punktem inauguracji był raport przewodniczącego CSP, prof. Jani, przedstawiający najważniejsze osiągnięcia doktorantów ISP oraz całego Centrum w minionym roku. Następnie odbyła się immatrykulacja 6 nowych doktorantów, poprowadzona przez Prorektora ds. kształcenia i studentów UŚ – prof. Ryszarda Koziółka. W dalszej części nastąpiły przemówienia przedstawicieli wszystkich trzech jednostek naukowych wchodzących w skład CSP oraz prezentacja studentów przyjętych na nowo otwartą specjalizację – Eksploracja obszarów polarnych i górskich. Po tej części odbył się inauguracyjny wykład, prof. T. Zielińskiego pt. „Aerosols without limits”. Prof. Zieliński przedstawił w nim m.in. metody pomiaru aerozoli, wyjaśnił z czego wynika problem małej ilości pomiarów aerozoli na Bałtyku oraz jak aerozole wpływają na efekt cieplarniany oraz zmiany temperatury powietrza. Wykład zakończył oficjalną część inauguracji roku akademickiego, po którym nastąpiła przerwa na lunch. Część popołudniowa została poświęcona na komentarze, problemy i pytania związane z funkcjonowaniem Centrum Studiów Polarnych.

W trakcie zajęć z „Zastosowania teledetekcji i GIS w badaniach środowiska polarnego” (fot. K.Dudzisz)